

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

A bajai függetlenségi és 48-as part hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: és Kiadóhivatal: Bende Imre-u. 3. sz. HIRDETÉSEK a szerkesztőségben és a kiadóhivatalban vétetnek fel.	Társzerkesztő: Wagner Antal	Laptulajd. és fel. szerkesztő Dr. Valentin Emil	Főmunkatársak: Dr. Nyiraty János Dr. Fehérvary Dezső üggyédek.	Előfizetési árak: Egész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára 4 fillér.
--	--------------------------------	--	---	---

Ez a mi városunk!

Baja, 1910. szeptember 1.

Egyik szabadszellemtű, liberális irányzatú fővárosi újság, „A Világ” a hét valamelyik napján tolla-hegyére veszi a vidéki magyar városokat. Aki vidéki ember ezt a vidéki magyar városok sivár, kulturátlan életét élesen megrajzoló cikket elolvassa, az önkéntelenül is így kiált fel:

— Ez a mi városunk!

Igen, a Világ cikke hű fotografiája Bajának, meg majdnem minden vidéki városnak. Az ember önkéntelen is arra gondol, hogy a cikk írója innen, a mi városunkból szedte össze fejtegetéséhez az anyagot. Ez alatt nem tisztán Baját értjük, hanem minden vidéki várost. Vagy legalább majdnem minden vidéki várost. Mert a vidéki városok legtöbbszörének életmódja úgy hasonlít egymáshoz, mint egyik tojás a másikhoz.

Ime, egy kis szemelvény abból a cikkből:

Poros, árnyéktalan, parknélküli utcákon, de kétlovas kocsin, a nyugati egyfogatu helyett, hajtasz be a legtöbb magyar vidéki városba. A szálloda szobájában rendesen a külföldinél sokkal magasabb árak mellett primitív ellátásban van. részed s első csengetésedre egy prostituált persona ajánlja fel szolgálatait. (Ez a rendszer még az ugynevezett előkelő vidéki szállodáink nagyobb részének is melléküzeme.) A város egyedüli esztétikai szépsége — történelmi mult hiányában — egy-egy elszabott szobor. Az emberek kizárólagos szórakozása az ivás, a kártya és a cigány. Nem költethed el ebédedet, vagy vacsorádat, nem pihenhetsz meg a kávéházban anélkül, hogy a fekete legények lármás zenéje ne kábitaná el idegeidet, a pincéreknek pedig egész sora — a nyugati egypincérrendszer helyett — teszi próbára türelmedet. A nyilvános helyeken egy csomó ember hangos beszéddel igyekszik magára vonni a figyelmet és a gentry meg a jeunesse dorée asszonyokat szól meg és harcias és gyűlölködő pillantásokat cserél ki. Vizvezeték, fürdőszoba és watter-closet nincs, de a színházban csak nagy ritkán, sokszor holmi összetakolt deszkabódében gyönyörködhetsz. Az emberek ritkán csevegnek, hanem mindig pletykáznak. Bizonyos szigorú morál mellett a legállatibb és legmosdatlanabb prostitúció tettekben és szavakban egyaránt. A közügyek iránt jóformán csak a klikk-főnökök érdeklődnek, de a nagyközönség tényleg ki van zárva belőlük. Az emberek keveset sétálnak, nem sportolnak, közhangversenyek

helyett egy-egy kávéházban »vendégszerepek« néhány elzüllött pesti kórista. Finomabb társasélet hiányában a vezérszerepet néhány lármás ficsur viszi.

... És ezek a társadalmi élvezetek rengeteg pénzt, szabadidőt és energiát emésztenek föl. A fővárosi ember egy negyedéven át járhatna operába abból a pénzből, melyet egy-egy vidéki notabilitás égbekiáltó unalmában, duhajkedvében egy éjszaka alatt elpezs-gőz, vagy elcigányoz. Csak természetes, hogy az ilyen környezetben nem alakulhat ki a tudomány, a művészet, a nemesebb politika igazi szeretete. Csak természetes, hogy az emberek minden érdeklődését felemészti a táplálkozás, az ivás, a cigány, a szoknyakergetés és a merőben személyi veszekedések jellegével bíró politika.

Mennyire igaz, mennyire való minden szava ennek a cikknek. Minden sora hiven jellemzi a vidéket.

De vajjon a vidéki városok ezen kulturátlanságaért kit lehet felelőssé tenni? A városokat magukat nem. A régi és ujra feltámadt rendszer okozta ezt, amely örült centralizáló politikájával minden életerőt elvont a vidéktől és mindent csak a fővárosra pazarolt. Amig például a vidéknek évtizedes küzdelmet kellett vívnia, hogy megvalósulhasson a Középdunát átívelő, az Alföldet a tengerparttal összekötő Dunahid, addig a fővárosban hat hid bonyolítja le a két part közötti forgalmat. Amig mindent elkövetnek, hogy olyan vasuti menetrendet teremthessenek, hogy a közlekedés Budapest felé a legjobb legyen, addig a vidéken olyan menetrendek vannak, hogy a vasuti állomásokon órákat kell ácsorogni, hogy végre eljuthassunk a 19 kilométernyi távolságban fekvő másik városba. Amig a fővárosi vasuti állomásokra milliókat költenek, addig a vidék hasonló szükségleteinél garasoskodnak.

A fővárosi színeszetre százezreket költenek és a vidéki városokra egy fillért sem adnak.

De minek folytassuk tovább.

Mindenben így volt és így van. A fővárosnak és egyes favorizált vidéki városnak dúsán terítik az asztalt, az ország többi városai pedig örülhetnek, ha jut nekük a lehullott morzsákból.

Bőkezűen hártja a kormány a vidéki városokra a terheket, de csak koldus méretű alamizsnát juttat nekük. Nem azt

tekintik, hogy a város fejlődése minő anyagi támogatást igényel, hanem a politikai érdeknek szolgálnak a kormány szemében mértékül.

Az ilyen viszonyok mellett cseppet sem kell csodálni, hogy a vidéki városok társadalma kicsinyes, szűk látókörű. Hisz a kormányhatalom oka ennek. Elhanyagolja egész vidék legegységesebb kultur igényeit. Példaképpen itt van a mi hosszan húzódozó iskolaügyünk.

Mi, vidékiek és helyesnek és természetesnek tartjuk, hogy az ország fővárosa szép, ragyogó, gazdag és a műveltségnek, a tudásnak központja legyen. A központja, amelyből minden felé kisugárzik a jólét, de nem úgy mint most, hogy Budapesten kívül nincsen élet. A központositásnak most már véget kell vetni. Vegyék már észre, hogy Budapesten kívül is vannak városok, amelyek fejlődni és polgárok, akik városi és emberi életet akarnak élni.

Holló Alajos képkiallítása.

Baja 1910. szeptember 1.

Bajának van egy érdekes nevezetessége, amiről itthon nem is sejtünk. Budapesten művészi körökben, mint elsőrangú műpártoló városról a legnagyobb hódolattal hall az ember szólni. E jó hírünk arra vezethető vissza, hogy pár évvel ezelőtt a Nemzeti Szalon képkiallítása a város lakosságához és kulturális helyzetéhez mértén, oly bámulatos erkölcsi és anyagi sikerrel záródott, amelyre odafönn mint ragyogó példaképére az igazi műpártoló intelligenciának emlékeznek a festőművészek. Természetes, hogy ennek a jó véleménynek az lett az eredménye, hogy 3 év leforgása alatt egymást érték a részben ideális, részben üzleti vállalkozások. S ime Baja bebizonyította minden alkalommal, hogy nem szalmaláng volt szeretete a szép kultuszához, hanem a megérett izlés s a műveltségnek természetes szükséglete vonzotta akkor, midőn anyagi áldozatot sem sokalt helyezni a muzsa oltárára a kedves dicséretnek mellé.

Annál csodálatosabb, hogy most, midőn egy rendkívül vonzó, mindenki által élvezhető és megérthető 100 úde vízfestményből álló gyűjtemény került hozzánk messze idegenből, városunk mintha egyszerre meg akarná hazudtolni a róla elterjedt jó véleményeket, hidegen visszahúzódozik, mintha képkiallításról soha sem hallott volna.

Volna tán e közönyösségnek jogosultsága, ha toladódo üzleti vállalkozásról lenne szó, ha a művek selejtesek lennének, vagy ha a

művelt osztály anyagilag kimerült volna. De hisz minderről szó sem lehet. Holló Alajos, aki jelenleg az Ipartestület nagytermében kiállítás rendezett már állásánál fogva, mint állami tanár kizárja ezt. Azon ritka idealisták közé tartozik ő, kik nehéz kenyérpályájuk mellett az isteni ihlettség, a természet imádása s a művészetek iránti rajongásnak szentelik életüket. Ő nem azért lett művész, hogy ebből minden áron megéljen, hanem azért, mert lelke arra ösztönözte, hogy a szabad természet csodás tüneményeit biztos kézzel úgy tárja elénk, amint ezt ő költői lelkületével megérzi és velünk is megsejteni. Nincs képe, amely sablonos ismétlődés lenne. Tessék csak végignézni, mindegyik más-más arculata a ragyogó égboltozatnak, minden fa, víz, hegy, házikó beszél hozzánk virágnyelven s hívogat bennünket ki az Isten szabad ege alá. Az ilyen tiszta forrásból fakadó művészet ép azért, ha már fényes anyagi reményeket nem óhajt is, legalább megérdemelné a művelt osztály becsülését és elismerését. De vajon hol maradt az ez alkalommal?

Városunk, amely csodás kertjei példás tisztasága, a csendes családi hajlék szeretete által régóta minden kellékét bírja a műérzék kiművelésének, nem maradhat fukar filléréivel sem, hisz ki tudja, ilyen kedvező körülmények között mikor lesz ismét részünk ilyen műélvezetben. Nem lehet az, hogy ott, ahol drága szőnyegek, függönyök, bútorzat, toillettek a finomultabb izlés szükséglete gyanánt dúsán vannak felhalmozva, hogy ott a falak üresen meredjenek a belépőre s ne akadjon pénz arra, hogy minden egyéb fényűzési cikkek mulandó értéke mellett, a maradandó becsű műtárgyak hiányozzanak. Az igazi műalkotó értéke sohse csökken, hanem mindig nagyobb lesz, továbbá élvezete állandó és tisztán szellemi.

Holló képei százával a legelőkelőbb helyektől a kis hivatalnoki szalonokig, mint kedves és nagybecsült műtárgyak vannak elterjedve s értékük folyton emelkedőben van a mester hírnevének és munkásságának növekedésével, miért is mellőzve a felesleges dicséreteket, újlag arra figyelmeztetjük Baja művelt osztályát, hogy a kiállítást megtekinteni el ne mulassza, mert ehhez fogható gyűjteményt az aquarell festészet terén aligha fogunk egyhamar élvezni.

Piktor.

Nagytakarítás.

Baja, 1910. szeptember 1.

Nagy takarítást tartottunk. Ritkán történik meg ez erre mifelénk, de most mégis megesezt. Nem volt a nagy takarítás valami túlságosan alapos, de a szokottnál körültekintőbb.

Ugy vagyunk mi ezzel a mi tisztogatásainkkal, mint a hanyag, rossz gazdaasszony, aki csak nagy ritkán, nagy ünnepeken, karácsony,

husvét vagy pünkösöd előtt hozza rendbe — ahogy úgy — a lakását. De most se tart valami alapos nagytakarítást, csak ott tisztogat, ahol az ünnepi vendégek járhatnak-kelhetnek. Valami nagy bajnak kell a házra szakadni, hogy neki álljon az igazi nagy takarításnak. De még ilyenkor is ott felejt egyik szobasarokban egy kis szemetet, amott meg egy-egy pókhálót.

Igy vagyunk mi is. Néha napján felseprik az utcákat. Megesik aztán, hogy valami nevezetes nap virrad a városra. Például új főispán jön, installálják, jönnek a vidéki vendégek. Ilyenkor buzgón locsolnak minden utcát, neki esnek a seprősök az utaknak és alaposan felseprik azokat. Ilyenkor féltő gonddal ügyelnek arra, hogy egyetlen-egy szalmaszál ne feküdjék az úton keresztbe, mihelyt egy szekér végigdöcög az utcán, nyomban tisztogatnak utána. Szóval ünnepi nagytakarítást tartunk ilyenkor. De nem alaposat. Ilyenkor azzal törődnek, hogy mi van az utcán. Hogy a házakban, az udvarokban mi van, arra senki sem gondol. Nem törődik azzal senki sem, hogy melyik udvarban hány serrést hizlalnak, hogy mióta szaporodik fel a szemét, hogy az udvarok megfelelnek-e az egészségügyi kívánalmaknak? Ki törődik az ilyesféle csekélységgel? Hiszen nem látják azt a vendégek.

Csak ilyenkor, veszedelem idején jut eszünkbe, hogy bizony ilyesféle dolgokra is kell némi gondot fordítani. Most, hogy hire kelt a kolera veszedelemnek, megmozdult a nehezen mozduló közigazgatás kereke is. Nem ment valami nagyon könnyen, de még is megmozdult. Hangos volt már az ország, rettegve, megremegve beszéltek arról, hogy milyen uagy áldozatokat szed mindenfelé a fekete rém, mi idehaza istenni nyugalommal pihentünk. Minálunk Pató Pálként gondolkodtunk:

— Ej, rá érünk arra még!

És jöttek a miniszteri rendeletek és jöttek az aggasztó, riasztó hírek. Olaszországban, Romániában dühöng a kolera. Bécsben meghalt Held Magdolna, Pozsonyban megállapították egy cselédleányon a kolerát. Akkor mi is megmozdultunk. Neki állottak az utcák tisztogatásának, a poshadt vizek eltakarításának, a fertőtlenítésnek. Felfedezték azt, amit mi már régen tudunk, hogy a házakban nincsen valami tulságos nagy rend. Elrendelték az udvarok rendbehozását, a szemétdombok eltakarítását. Szóval alapos nagy takarítást rendeztünk. De mi is úgy vagyunk ezzel az alapos nagy takarítással, mint a rossz gazdaasszony. Az megparancsolja a cselédnek, hogy itt is, ott is csináljon rendet. Személyesen azonban nem győződik meg, hogy az utasításnak eleget tett-e?

A rendőrség kiadta az utasítást, hogy a házakból kihordják a szemetet. De már ahhoz nem jutottak hozzá, hogy meg is győződjenek arról, hogy az utasításnak volt-e foganatja. Azt már senki sem nézte meg, hogy a rendelet után mi történt.

NAPIHIREK.

A baja—szabadka—budapesti telefonvonal az esti viharban megrongálódott s így ma nem kaphattunk Budapesttel összeköttetést. Ezért mai számunkból elmarad a telefontudósítás.

Szeptember.

Még nyílnak a réten a virágok, még diszelegnek a kalapokon a művirágok, a hölgyeken a szellős, világos nyári blúzok, még lubickolnak az edzettebbek a sugovicabeli uszodában, de esténként már nem ülnek künn a házak elején a tereferelő menyecskék és nem róják már lovagjukkal a korzová előléptetett, mérsékelt kellemes Sugovica partot a szobacikák.

A Nemzeti terraszáról beköltöznek, a Központi udvaráról is bekiváncoznának alkonyat után a vendégek a kávéházba. És elnépteledett már a kisvásártéren a muzsahajlék deszkabódéja. Nem csendülnek fel már a pajzán melódiák, nem élvezi az operetteket sem a belső, sem a külső publikum. Messze tőlünk, kőszinházba mentek a színészek. Hja, mert Baján csak nyáron lehet színházat játszani.

Megnyitlak az iskolák kapui, megkezdődtek az iskolai beiratások, az utcákat ellepte ma a nyaralásból, meg a falusi otthonból megérkezett piros-pozsgás napbarnított iskolagyerekek serege.

Elmult a nyár!

Hiába akarja velünk elhitetni a kalendárium, hogy van még három hetünk a nyárból, hiába tűz még le néha-napján perzselő sugarakat a nap. A nyárnak vége van.

Ha nem akarnók tudomásul venni, tudunkra adta tegnap, augusztus utolsó napja, amely ugyancsak zajosan mondott búcsút. Tomboló vihar, felhőszakadásszerű zápor, orkántépte fák jelezték augusztus hónapnak távozását.

Elmult a nyár. Jön-ne a szüret, ha volna mit szüreteljünk.

Őszi eső esik. Hullanak a lombok. Szeptember elseje van.

A város közgyűlése e hó 7-én, szerdán délutáni 3 órakor lesz. A közgyűlés nagyobbfontosságú tárgyai ezek: Mult-évi zárószámadás, javaslat az új honvédelvassági laktanya építése dolgában. Terv és költségvetés a Bárány Szálloda lebontása dolgában. Grünhut Miksa ajánlata, hogy vegye meg a város a Haynald-utcai, a Bárány Szálloda mellett levő házát. Telekvásárlás a külteleki iskolák és a szállásvárosi ovoda épülete céljaira. Az ovodák államosítása. A hús- és ital fogyasztási adó béreltszerződése.

Kinevezés. Bács megye főispánja Ertl Lászlót, a bajai szolgabíróság közigazgatási gyakornokát tiszteletbeli szolgabíróvá nevezte ki.

A közigazgatási bizottság szeptember hó 7-én, szerdán délelőtti 10 órakor tartja e havi rendes ülését.

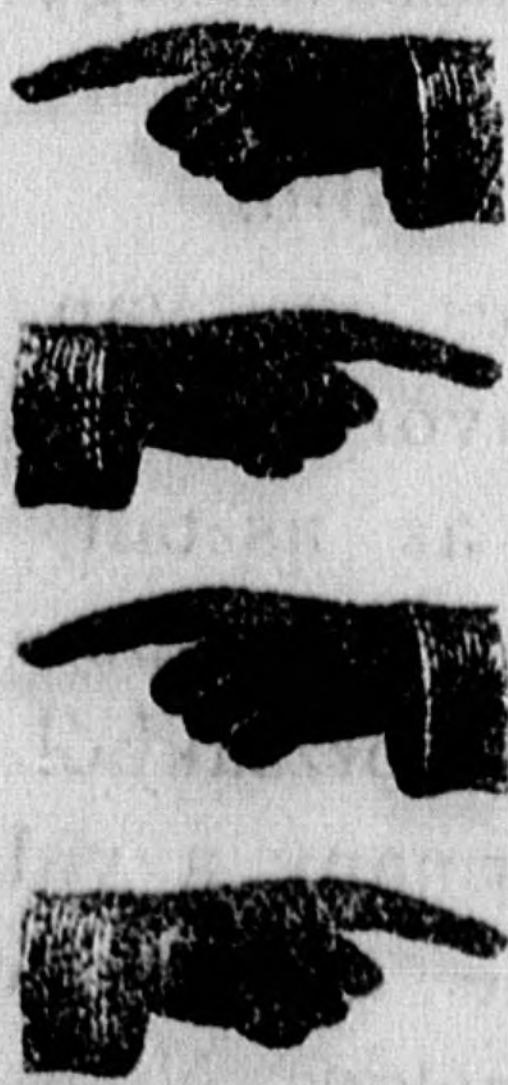
Az állandóan melegítő

„METEOR“

KÁLYHÁK

a legjobb és leg-tökéletesebbek!

Kevés fűtőanyag, nagy fűtőképesség!

Minden tüzelőanyagra és minden fűtési célra alkalmasak! Kapható úgy egyszerűbb, mint diszesebb kivitelben! Eddig 600.000 darab van forgalomban. Minden eredeti „Meteor“ kettős csillag védjeggyel van ellátva. Óvakodjanak tehát az értéktelen utánzattól!

Eredeti METEOR kályhák Baján csakis:

Drescher Gyula

kereskedésében kaphatók.

Művészestély lesz holnap este a »Központi Szálloda« kerthelyiségében. Professzor Burghardt jónévű társulata klasszikus táncpantomínikus előadást rendez. A szenzációs előadásra felhívjuk a közönség figyelmét.

A **közegészségügyi bizottság**, mint már jeleztük, kedden délután ülést tartott, amelyen megbeszéltek az esetleges kolera veszedelem elleni védekezés módjait.

Óriási vihar nyargalt tegnap a városon végig. Esti 6 órakor hirtelen beborult az ég, egyszerre elsötétedett, cikkázott a villám és hirtelen tomboló orkán tört ki. Rémtületes vihar pusztított végig a városon, amely meglehetősen nagy károkat okozott. Az utcákon levő fák közül többet derékra ketté, némelyet pedig tövestől tépett ki a vihar. A László-féle mozi sátrát teljesen szétszedte. A telefonvezeték többfelé elszakította. Baja—Szabadka és Budapest között megszakadt a telefonösszeköttetés. A vasúti állomás épületének tetejéről lehordta az orkán a bádögfödelet.

A **város háztartása**. A főszámvevő elkészült a város jövő évi költségeloirányzatával és beterjesztette azt a tanácshoz. A tanács mai ülésén foglalkozott a költségvetéssel és áttette a pénzügyi bizottsághoz, amely legközelebbi ülésében fogja tárgyalni.

Baja város színészetéről és Baja város közönségének műigényeiről szép kis fogalma lehet annak, aki a Szabadkán megjelenő »Bács megyei Napló« elolvassa. Azt írja, hogy összesen öt tagból állott Baján a Krémerék társulata. És ez az öt tag Berczik, Szóke, Szathmári, Kondráth és Szabadkai csinált — a »Bács megyei Napló« szerint — nálunk színházat. No hát tudja azt mindenki, a lap-társ is, hogy együtt volt az egész társulat és csak vasárnap reggel utaztak el a másfelé szerződött iagok.

Lassale ünnepély. A bajai szociáldemokrata párt 1910. évi szeptember hó 4-én, a »Munkás Otthon« összes termeiben dalárda, világposta és tánccal egybekötött Lassale ünnepélyt rendez. Belépő-díj: I-ső hely 1 kor. 20 fill., II-ik hely 1 kor. Állóhely 80 fill. — Jegyek előre válthatók Fischer Pál úrnál és a Munkás Otthonban. Az esti pénztárnál minden jegy 20 fillérral drágább. A jegyváltásnál tartozik minden jegyváltó az oktatásügy alapjára 4 fillért lefizetni. Akik netán tévedésből meghívót nem kaptak, forduljanak a rendezőséghez. Műsor: 1. »Tette fel a szabadságért.« Énekli: a Munkás dalárda. 2. »Ünnepi beszéd Lassale emlékére.« Mondja: Király József. 3. A munka diadala. Klárik Ferencről. 4. A szabadság hajnala. Drámolet egy felvonásban. Irta: Seemann Imre. 5. »Lassale Ferdinánd apoteozisa.« 6. »Munkások riadója« Starek H.-tól. Énekli a Munkás dalárda.

Sötét van, az az, hogy volt tegnap este. Több panaszszal fordultak hozzánk, hogy tegnap este a vihar után az egész városban egyetlen egy lámpa sem égett és az utcákon korom-sötétség volt. Az utakat viz borította, a járdákon keresztben heverték a kitépett fák, letört ágak. Az emberek, akik bármely okból kimerészkedtek az utcára, csak bukácsolva jutottak előre és úgy potyogtak az utcán a járó-kelők, mint őszkor a legyek. Kérdjük, miért nem gyújtják fel ilyenkor a lámpákat?

A **szanatórium érdekében**. A belügy-miniszter leirt a városhoz, hogy lehetőség szerint támogassa a hatóság a Lukács György-féle budapesti tüdővészések szanatóriumát. Kéri a belügyminiszter, hogy a humánus intézmény számára rendezzenek gyűjtést és a hatóság is mozdítsa elő.

Gyermek geniek. Szinte meguntuk már a 6 éves zongoraművészeket, fejszámolókat és egyéb genie gyermekeket s így igazán jól esett végig hallgatnunk azt a felolvasást, melyet egy 11 éves gyermek tartott India lakóiról. Egész csomó tanár és tanító volt jelen és a felolvasás befejezése után a gyermek szülői, kik különben egyszerű iparosok, mondták, hogy gyermekük most fejezte be a IV. elemi és az olvasottságát jóformán tisztán Verne Gyula műveiből merítette. Szinte hihetetlennek látszik, hogy micsoda varázsa van a gyermek intelligenciájára ez a világhírű író. Ez a felolvasás jut eszünkbe, mikor tudomást veszünk róla, hogy október 1-én jelenik meg egy ilyen 30 kötetes pompás Verne sorozat ugyanott, ahol a Tolnai Világlapja megjelenik és pedig a Magyar Kereskedelmi Közlöny-nél, Budapest, VII., Dohány-utca 16—18.

Állami gondozás alatt álló gyermekek iskoláztatása. Bleyer Ilona, a szabadkai gyermekmenhely bajai telepének felügyelője lapunk utján szólítja fel azokat a nevelő-szülőket, kiknél 6 éves kortól gyermekek vannak gondozás alatt, hogy azok iskolai beiratását szeptember hó első napjaiban okvetlenül elvégezzék s hogy ennek megtörténtét a telep felügyelőjő Petőfi Sándor-utca 19. sz. a lakásán a beiratás napján délután 2 és 3 óra között igazolják. A szülők úgy a gyermeket, mint a gyermek-tartási könyvet magukkal hozni kötelesek.

Segédszerkesztő:

FODOR KÁROLY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma: 101.

Értesitem a n. é. közönséget, miszerint ezentúl csakis a **fogászattal** foglalkozom és általános orvosi teendőket azon családoknál végzek még, kiknek régóta vagyok orvosuk.

Rendelési időm lesz:

délelőtt 9—12-ig,

délután 2—5-ig.

Vasárnap délután csak halaszt-hatatlan esetekben rendelek.

Tisztelettel

Dr. BRUSZT LAZÁR.

Ellátás.

Egy magános urinő a legkedvezőbb feltételek mellett egy magános urinőt, vagy egy iskolás lányt teljes ellátásra felvesz. Cim: Árpád utca 3 szám.

Erzsébet királyné-utcai 82. számú

HÁZ
szabadkézből eladó.

Két iskolás leányt vagy fiút
felvesznek

teljes ellátásra.

Bővebbet megudhatni Garai
Jakabné-nál Mészáros Lázár-u.
5-ik szám alatt.

Birtokeladás.

Baranya legtermékenyebb részén, kedvező fizetési feltételek mellett eladó:

65 hold elsőrendű egyenes vagy sik fekvésű szántó, 8 hold kaszáló, egy szilárd anyagból épült 34 öl hosszú lakóházzal, istálló, pajta, kukoricagóré; az épületek 2 hold területen vannak; 20 drb marhalegeltetési jog a közös legelőből és 100 drb sertéslegeltetési jog.

Eladja:

Zalai Adolf

Szentlőrinczi (Baranyamegye) téglagyáros.

Hölgyek

legolcsóbban és legcélszerűbben szerezhetik be ruhaszükségletüket

Fenyvesi Sarolta divatterméből

Őszi kosztümök 40 koronától feljebb, bluzok, aljak, pongyolák, alkalmi és estélyi ruhák, hosszú és rövid köpenyek, téli kabátok és bundák, gyermek ruhák és felöltők, készen kaphatók és készítésre elvállaltatnak.

— Gyászruhák nagy választékban. —

Saját készítményű reform-fűzők 10 K-tól feljebb
kaphatók.

UJ! UJ! UJ!

Végre megoldódott

hogy a **francia szabású toldott (zwickel) fűzők**, melynek szabása elől sima, egyenes, **karcsú** és **kényelmessé** teszi a **test** formáját. A hölgyközönség saját érdekét érinti egy próba kiserlet vételkötelezettség nélkül. Egyedüli lerakat a

Versenyáruházban.

Vidékre bérmentve szállítok, csak kérem a biztos schluss-bőséget értelmesen kiírni. Az árkülönbözet: 40%-kal olcsóbb mint máshol.

Továbbá ajánlom dúsan felszerelt **úri-, női-gyermek-divat, kötött, szövött, pipere, játék, látszer és kötszer áruaktáramat.**

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve vagyok
tisztelettel

MITTLER S.

Első Bajai Versenyáruháza.

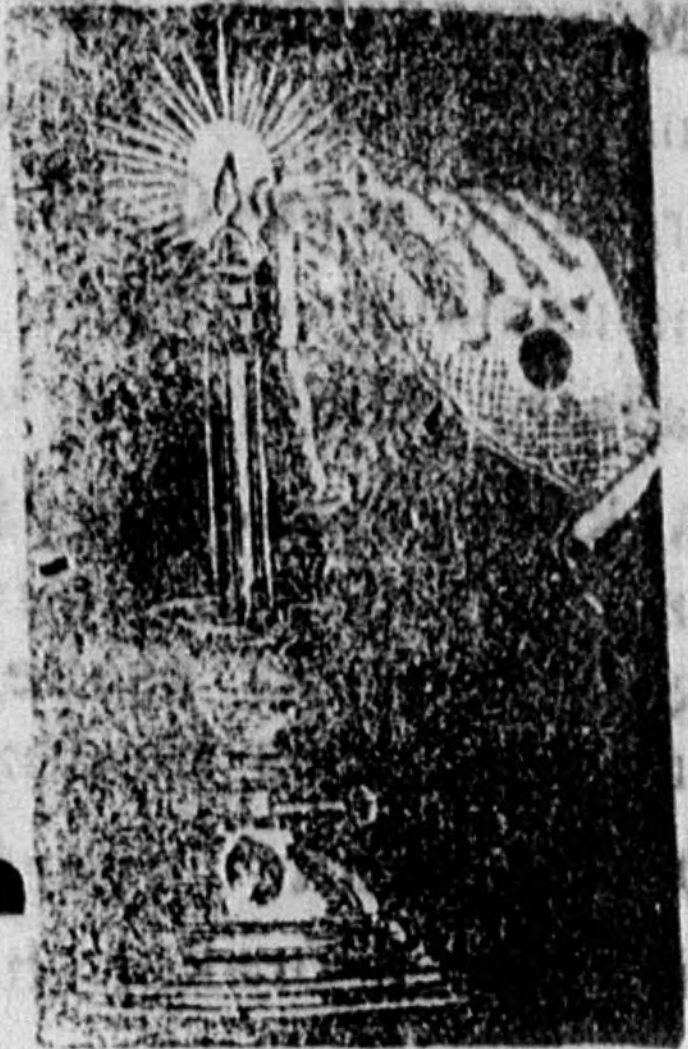
A
postaépület emeletén
egy irodának alkal-
mas külön bejáratú
helyiség azonnal
kiadó.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD
 Budapest, Váci-körút 65,
 által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobilok és cséplőgépek, benzínmotoros cséplőkész-
 letek, magánjáró gőzgépek, szalmakazalozók, lóhere-
 cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszálógépek,
 marokrakó- és kávékötő-aratógépek, szénagyűjtők,
 széna- és szalmasajtók, boronák, sorvetőgépek,
 Planet Jr. kapálók, kukorica-morzsolók, szecska-
 vágók, répavágók, darálók, őrlőmalmok, egye-
 temes aczélekék, 2- és 3-vasu ekék és
 minden egyéb mezőgazdasági gépek.

1909-i
 szeznációs ta-
 lálmány:
 öngyújtó
 ércgyertya
Jupiter

zsiradékmentes petróleumtöltéssel.

Használatban tiszter olcsóbb, mint a közön-
 séges milly- vagy stearin-gyertya, csak 5-6
 fillérbe kerül és 18-20 óra hosszát szagta-
 lanul, szépen világít. A fény tetszés szerint
 kisebbre vagy nagyobbra szabályozható.
 »JUPITER« meggyullad magától, gyufa nél-
 kül, egyszerű nyomás által a gyújtókerékre.

— 10 évi jótállás törés és jó működésért. —
 Fontos minden családnak, főképen vendéglők,
 szállodák, üzletek, gyárak, templomok részére.

Ára: 1 drb 6 kor. 3 drb 16 kor. 6 drb 30 k
 12 drb 57 kor. — éjjeli lámpára üvegtulipán
 1 korona, több, utánvétellel.

Ügynökök és viszonteladók
 mindenféle kerestetnek.
 Oszk. magy. Union vállalkozás
 pat. találmányok részére
 Wien, V., Wiedner főutca 105.

A Szegedi Kereskedelmi és Iparbank bajai fiókjintézete

(Drescher Gyula-féle házban)

elsőrendű feltételek mellett nyújt

Jelzálog kölcsönöket

földekre 10-től 65 évig terjedhető annuitásokkal, vagy tiszta kamatozású alapon. A
 kölcsönök lebonyolítása simán, gyorsan, a legmérsékeltebb költségekkel és a felek
 iránti legmesszebb menő előzékenységgel történik.

BORSZÉKE

az ásványvizek királya, angolkór és
 vérszegénység ellen páratlan gyógyszer.
 Mint üdítő és hűsítő ital a legelső
 minden vizek között.

Kapható Baján:

ifj. Cserba György

fűszer- és ásványvizkereskedőnél,
 s minden kávéházban és vendéglőben,

Hirdetések

felvétetnek a
 kiadóhivatalban.

PALMA cipősarok
 nagyban és kicsinyben való eladása
Preisz Béla bőrkereskedőnél
Baja.

Csak »SICULIA« névvel ellátott üvegek valódiak.

A málnási SICULIA forrásvíz

a sós savanyúvizek királya.

Sziklarétegeken átfurt artézi-forrás. A gyomorégést rögtön megszünteti. Páratlan étvágygerjesztő. Azonnal ható
 különlegesség a gége, tüdő, torok, gyomor, vese, hólyaghurutos bántalmak ellen.

Korányi, Kétly, Tauszk, Rigler tanár
 urak szakvéleményei a MÁLNÁSI

SICULIA

forrást a kontinens legdusabb természe-
 tes alkalikus sós savanyúviznek minősítik.

Főraktár Baja és vidéke részére: **STAMPFL JENŐ** fűszerkereskedésében.

Ugyisint minden bel- és külföldi ásványvizek legelőnyösebb árakon kaphatók. — Telefon 81. szám.

